

Haber-Yorum

ABD, 100 Yıl Boyunca Petrol Zenginliklerini Yok Pahasına Yağmalama Hakkı Elde Etmek İçin Rusya ve Çin'i Kovuyor ve Venezuela'ya Şantaj Yapıyor!

Haber:

ABD Enerji Bakanı Chris Wright, 2 Eylül'de Venezuela'ya yaptığı ziyaret sırasında, Amerikan şirketlerinin Venezuela'daki petrol çıkarma faaliyetlerini genişletmek üzere anlaşmalar imzaladığını açıkladı. Bu açıklama, Trump'ın 28 Ağustos'ta "dünya tarihinin en büyük petrol anlaşmasını" ve "Amerikan vergi mükelleflerine hiçbir maliyet getirmeyeceğini" duyurmasının ardından geldi. Anlaşmaya göre ABD, değeri yüz milyarlarca Dolar olarak tahmin edilen 65 milyar varil Venezüella petrolü üzerinde geniş ve münhasır haklar elde edecek; bu haklar, ABD'den tek bir Dolar bile yatırım yapması talep edilmeden 100 yıl süreyle geçerli olacaktır.

Yorum:

Anlaşmanın ayrıntıları kademeli olarak açıklanıyor ama asıl soru; ne olduğu değil, neden olduğudur? Herhangi bir ülke, düşmanına 65 milyar varil petrol üzerindeki hakları hiçbir şey ödemedi veremeyi neden kabul etsin? Sebep, Amerika'nın, o ülkenin başkanını sarayından askerî bir operasyonla kaçırıp, onun yerine yardımcısını geçirmesi mi? Hatta Basra Körfezi'nin yozlaşmış ve hain yöneticileri, ABD onları onlarca yıl önce kendi kuklası haline getirdiğinde bile belki de bu düzeydeki ağır bir aşağılanmadan muaf tutulmuşlardır.

Trump'ın kendisinin bile anlaşmanın ayrıntıları konusunda kafası karışmıştır. Zira Amerika, -tahminlere göre- 65 milyar varil petrol içeren 17 sahadan petrol çıkarmayı üstlenecek olan özel Venezuelalı petrol şirketi North American Blue Energy Partners'ın %55'ine sahip olmayacak. Çünkü bu şirket, Venezuelalı iş insanı Alejandro Betancourt'un özel kontrolü altındadır. Bu anlaşma, Amerika'ya şirketin kârının %35'ini vermekte ve yönetim kurulunun çoğunluğunun Amerikalı kişilerden oluşmasını ve Amerika'nın yönetim kurulu atamaları üzerinde veto hakkına sahip olmasını öngörmektedir. Buna ek olarak şirketin çıkardığı petrolün %20'sini maliyet fiyatından alacaktır. İşte Trump'ın Amerika'nın kontrolündeki ilk %55'lik rakamı (yani %35 + %20) buradan gelmektedir. Anlaşmanın ayrıntılarına ilişkin yanıltıcı iddialarına rağmen, ABD'nin bu şirket üzerinde kontrol sahibi olacağı ve Amerikan vergi mükelleflerine hiçbir maliyet yüklemekten ucuz petrol ile bu Venezüella şirketinin kârından büyük bir pay alacağı konusunda şüphe yoktur.

Üstelik anlaşma, ticari olarak satılacak olan petrolün geri kalan %80'lik kısmını satın alma konusunda Amerika'ya öncelik tanırken, halihazırda petrol projeleri bulunan Çinli ve Rus şirketlerin kovulacağını öngörmektedir. Bu ise, başka herhangi bir devletin dışlanmasıyla birlikte Amerika kıtası üzerinde tam

Amerikan hâkimiyeti anlamına gelecek şekilde yeniden yorumlanan Monroe Doktrini ilkesiyle de örtüşmektedir.

Amerika'nın hakları, daha önce 25 yıllık bir süreden söz edilmesine rağmen 100 yıl sürecektir. Zira bu süre, -ABD vergi mükellefleri değil- özel sektör yatırımcıları tarafından sağlanacak ilk yatırımlara ilişkin mali bir plan kapsamında sadece geçici bir tahmin olup, bunu belirli üretim hedefleri izleyecektir. Ancak Trump'ın planları, Venezuela Devlet Başkanı Maduro ve eşini kaçırmalarının ardından sekteye uğramış gibi görünmektedir; zira Chevron ve diğer Amerikan petrol şirketleri, siyasi ve hukuki belirsizlikler nedeniyle Trump'ın kendilerinden yatırımlarını istediği 100 milyar Doları yatırma konusunda pek istekli değildir. Şimdi ise, isim olarak Venezüella şirketi sayılsa da yönetim kurulunda yüksek maaşlı yetkililerin hakim olduğu North American Blue Energy Partners şirketi, ilk yatırımın sağlanmasını üstlenecek taraf olacaktır. 2 Eylül'de ABD Enerji Bakanı, Chevron şirketinin mevcut projelerinde üretimi artırmak için beş yıl boyunca 7 milyar Dolarlık çok daha mütevazı bir yatırım yapacağını açıkladı.

Amerika, Venezuela'nın devasa petrol rezervlerinden yararlanmasını neredeyse imkânsız hale getiren sert yaptırımlarla bu ülkeyi sistematik olarak boğmaya çalıştı. Çin ve Rusya'nın yardımı, Venezuela'nın petrol ticaretini sürdürmesini ve hayatta kalmasını sağlamakla kalmadı; Çin aynı zamanda ülkenin başlıca alacaklısı haline geldi. Şimdi ise Amerika bu kapıyı kapatarak, Venezuela'nın petrolünü Çin'den uzaklaştırıp Amerika'ya yönlendirebilme imkânını kendi eline alıyor. Böylesi bir şantaja karşı, şu anda imzalanan anlaşmayı bir "anlaşma" olarak nitelemek yersizdir. Zira bu, tarihi boyutlarda bir soygun operasyonudur.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Abdulhamid Martin